

POSTANOWIENIE

3 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 3 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej M. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 5 lipca 2023 r., VII AGa 976/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 5 lipca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pozwanego M. S. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 25 maja 2022 r., którym zasądzono od niego na rzecz Banku S.A. w W. kwotę 183 223,85 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 161 347,13 zł od 30 października 2019 r. do dnia zapłaty.

W skardze kasacyjnej w ramach podstawy prawnoprocesowej pozwany zarzucił naruszenie: art. 230 k.p.c. poprzez wadliwe zastosowanie i błędne uznanie, że pozwany nie kwestionował żadnych okoliczności faktycznych przytoczonych przez powoda, w sytuacji gdy już w pierwszym piśmie procesowym i konsekwentnie w toku całego postępowania kwestionował, że pozostaje w zwłoce z zapłatą, że załączone do pozwu materiały mające wykazywać zaległość w spłacie kredytu

dotyczą innej umowy niż przedmiot niniejszego procesu, że powód nie wezwał pozwanego do dokonania spłaty udzielonego kredytu zgodnie z wymaganiami art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (dalej: „pr. bank.”), że nie zostały spełnione przesłanki uprawniające powoda do wystosowania wezwania do pozwanego oraz że powód nie wypowiedział skutecznie umowy kredytu; art. 245 k.p.c. przez błędne pominięcie, że załączony do akt sprawy wyciąg z ksiąg bankowych nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym, a stanowi dowód jedynie tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, a nie tego co w nim zostało zaświadczone; art. 244 k.p.c. poprzez błędne pominięcie, że wydruki złożone przez powoda tj. wezwanie do zapłaty, harmonogram spłat, wyciąg numer [...], historia odsetek oraz zestawienie należności, oprócz tego, że nie dotyczą umowy załączonej do akt sprawy, to dodatkowo nie spełniają „wymogów dowodu nawet dokumentu prywatnego”; art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez wadliwe pominięcie, że powód nie udowodnił, iż załączone do akt sprawy dokumenty oraz wydruki dotyczą zawartej umowy kredytu, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem winno prowadzić do oddalenia powództwa a *limine*. W ramach podstawy materialnoprawnej skarżący zarzucił naruszenie: art. 75 c pr. bank. w zw. z art. art. 78 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i wadliwe pominięcie, że powód nie wezwał pozwanego do dokonania spłaty udzielonego kredytu zgodnie z wymaganiami tego przepisu, a ponadto, że zostały spełnione przesłanki uprawniające powoda do skierowania tego wezwania do pozwanego; art. 75 ust. 1 pr. bank. w zw. z art. 89 k.c. oraz art. 58 § 1 k.c. poprzez błędne niezastosowanie, w sytuacji gdy wypowiedzenie umowy jest nieważne, ponieważ nie zostało poprzedzone wezwaniem do zapłaty spełniającym wymagania z art. 75 c pr. bank., a ponadto zostało złożone pod warunkiem.

Pozwany, uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, powołał się na jej oczywistą zasadność, podnosząc, że Sąd odwoławczy rażąco naruszył art. 75c pr. bank. poprzez błędne pominięcie, że powód nie wezwał pozwanego do dokonania spłaty udzielonego kredytu zgodnie z wymaganiami art. 75c pr. bank., a ponadto, że zostały spełnione przesłanki uprawniające powoda do tego wezwania. Po pierwsze bowiem, wezwanie z 11 grudnia 2018 r. nie zawiera żadnego podpisu

oraz - wbrew argumentacji Sądu Apelacyjnego - stanowiło oświadczenie woli banku. Po drugie, treść wezwania nie precyzuje, za jaki okres płatności pozwany miałby pozostawać w zwłoce. Po trzecie, brak dowodu, że pismo to doszło do pozwanego w taki sposób, iż mógł zapoznać się z jego treścią. W efekcie tych wadliwości wypowiedzenie umowy kredytu należało uznać za nieskuteczne. Skarżący wskazał także, że Sąd w oczywisty sposób naruszył art. 75 ust. 1 pr. bank. w zw. z art. 89 k.c. oraz art. 58 § 1 k.c. poprzez błędne niezastosowanie, w sytuacji gdy wypowiedzenie umowy jest nieważne, ponieważ nie zostało poprzedzone wezwaniem do zapłaty spełniającym wymagania z art. 75c pr. bank., a ponadto zostało złożone pod warunkiem. Wbrew bowiem argumentacji Sądu drugiej instancji, wypowiedzenie zostało złożone pod warunkiem, gdyż powód wskazał w nim, że „wypowiedzenie w przypadku uregulowania przez pozwanego kwoty 11 828,65 zł (...) w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma nie będzie wywoływało żadnych skutków prawnych i Bank S.A. będzie traktował je jako niebyłe i niezłożone”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty wyłącznie poprzez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący nieskutecznie powołał się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadnienie wniosku opartego na tej przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania wymaga przedstawienia argumentacji prawnej zmierzającej do

wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 5 października 2007 r., III CSK 216/07 nie publ. i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, nie publ.); przekonanie o wystąpieniu tej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu tak rozumianej „oczywistości” zasadności skargi. Uzasadnienie wniosku nie może sprowadzać się do powtórzenia, choćby w zmodyfikowanej postaci, podstaw kasacyjnych bądź ich uzasadnienia ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności.

Uzasadnienie wniosku pozwanego nie odpowiada tym wymaganiom, gdyż sprowadza się wyłącznie do powtórzenia części zarzutów kasacyjnych oraz argumentacji przedstawionej na ich uzasadnienia. Skarżący całkowicie poniechał zaprezentowania argumentów prawnych, które miałyby przekonać, że zarzucone uchybienia mają charakter oczywisty, a zaskarżone orzeczenie Sądu odwoławczego jest przez to ewidentnie błędne. Pozwany zdaje się zapominać, że skarga kasacyjna jako szczególny środek zaskarżenia nie służy weryfikacji prawidłowości podstawy faktycznej i prawnej prawomocnych orzeczeń, a zasadniczą rolą Sądu Najwyższego nie jest usuwanie ewentualnych wad i uchybień kwestionowanych rozstrzygnięć.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że już wstępna analiza sprawy oraz zarzutów kasacyjnych, które skarżący powtórzył w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, nie prowadzi do konkluzji, iż doszło do oczywistego naruszenia prawa, które ostatecznie prowadziłoby do wydania ewidentnie błędnego wyroku przez Sąd odwoławczy.

Odnosnie do zarzutu naruszenia art. 75c pr. bank. należy powiedzieć, że brak podpisu na dokumencie obejmującym wezwanie pozwanego do zapłaty, gdyby nawet uznać je za oświadczenie woli, nie oznacza jeszcze, iż nie doszło do skutecznego wezwania pozwanego, zwłaszcza, że wiadomym było od jakiego podmiotu pismo obejmujące wezwanie pochodzi oraz o jaką płatność chodzi. Co

więcej kwestia ta nie jawi się jako tak oczywista jak przyjął to Sąd odwoławczy, odwołując się do art. 7 pr. bank., tym bardziej zatem brak podstaw by skutecznie twierdzić, że doszło tu do oczywistego naruszenia prawa. Pozwany przy tym nie powoływał się w podstawach skargi na naruszenie tego przepisu ani innych przepisów dotyczących formy składania oświadczeń. Z kolei zarzut dotyczący braku dowodu co do możliwości zapoznania się z tym wezwaniem przez pozwanego w ogóle nie może być brany pod uwagę z uwagi zakaz wynikający z art. 393³ § 3 k.p.c., który obejmuje zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Sąd odwoławczy opierał się na domniemaniu (art. 231 k.p.c.), że skoro powód przedstawił potwierdzenie nadania przesyłki obejmującej wezwanie, pozwany otrzymał je i mógł się z nim zapoznać. Ocena ta nie podlegała kwestionowaniu w postępowaniu kasacyjnym (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2021 r., I CSKP 105/21, nie publ.). Skarżący zresztą stawiał ten zarzut, mający charakter prawnoprocesowy, w ramach podstawy prawnomaterialnej, co samodzielnie już przesądzało o jego bezskuteczności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, nie publ.). Ponadto w wyroku z 21 listopada 2023 r. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej (jak w tej sprawie k. 147 i n.) ma moc dokumentu urzędowego (art. 17 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe) ze skutkami w zakresie ciężaru rozkładu dowodu, wynikającymi z art. 252 k.p.c.

Pozwany nietrafnie również podważał skuteczność wezwania z uwagi na brak oznaczenia w nim okresu płatności, za jaki pozwany miałby pozostawać w zwłoce. Z art. 75c ust. 1 pr. bank., który został sformułowany przez ustawodawcę w sposób nader ogólny, takie wymaganie wprost nie wynika. Nie ma też ważkich argumentów, które przemawiałyby za uznaniem, że brak taki miałby prowadzić do bezskuteczności wezwania, a zatem wywoływać tak poważne konsekwencje.

Nie można także mówić o oczywistym naruszeniu art. 75 ust. 1 pr. bank. w zw. z art. 89 k.c. oraz art. 58 § 1 k.c. Po pierwsze dlatego, że skarżący zarzut ten łączył zarzutem dotyczącym wadliwości wezwania, co jak wyżej wskazano co najmniej nie jest oczywiste. Po drugie, skarżący wadliwości wypowiedzenia upatrywał w jego warunkowym charakterze, a jak to Sąd Najwyższy wielokrotnie już stwierdził w swym orzecznictwie wypowiedzenie z zastrzeżeniem warunku jest

dopuszczalne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2016 r., II CSK 750/15, nie publ. i z 8 marca 2023 r., II CSKP 728/22, nie publ. i z 18 kwietnia 2023 r., II CSKP 1130/22, nie publ.).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[SOP]

[ms]